

BALANÇ DE L'ANY ESPRIU, GROTESCA FARSA

Amb motiu de la presentació a Torroella de Montgrí, el 3 d'abril, de "Els ninots estrambòtics del doctor Ripseu", els autors de l'espectacle qualifiquen en aquest article de "trionfalista, inflat i grotesc", el balanç que el conseller de Cultura ha fet de l'Any Espriu. El seu és molt diferent.

JAUME BOIX I JORDI COROMINA

Els hauria de caure la cara de vergonya. El conseller de Cultura i els responsables de l'Any Espriu han presentat un balanç que deu estar fent petar de riure el poeta a la ultratomba. De riure o d'ira, perquè Espriu tenia molt sentit de l'humor però també molta bava.

El titular diu: "1.377.826 persones han participat a l'Any Espriu". La conclusió, al subtítol: "Màxima satisfacció del conseller i el comissari". ¡1.377.826, se n'adonen?! Ai carai! que deia Capri. És que potser ens prenen per ximples? D'on deuen haver tret aquesta gernació? Molt senzill: d'inflar, de sumar naps i cols fins arribar a la bestiesa d'incloure com a participants de l'Any ¡un milió de visitants (943.000 persones)... del Museu del Barça!!!! Sí, sí, del Museu del Barça, on en un racó hi havia uns plafons dedicats al poeta. Tenint en compte que la majoria de visitants són turistes i que l'ara conseller, quan duia altres camises, sempre es va negar a considerar el del Barça com a museu cultural, cosa que va provocar l'ira i el disgust dels promotors, aquest apoteòtic compte de la vella té molta, molta gràcia. Molta, molta barra.

Però això no és tot: el balanç també suma els 70.900 assistents al partit Barça-Llevant, el dia que pel marcador del Camp Nou es va llegir un poema d'Espriu. Sí; tothom plorava, a les graderies: els japonesos, els qataris, els russos, els boixos nois, tan empeltats de poesia, i la llotja en pes. ¡Quina participació! Glòria al poeta nacional, cridava l'estadi. Que bonic.

I anem inflant: 86.000 visitants a la Setmana del Llibre en Català, que també tenia uns plafons dedicats a Espriu. I 70.000 espectadors que van seguir per TV3 el festival d'Arenys. Pocs, però tot suma, esclar. Com les 450.000 persones que, diu el balanç, "poden haver vist cada dia la frase de l'escriptor en diversos mitjans de comunicació, i 1.859.000 espectadors, les insercions de poemes d'Espriu en format d'espot comercial a TV3 i Canal 33". Ha, ha, ha! No els ve d'un pam. Com diu el poeta:

"El teu joc sincrètic,/oh màstic elàstic,/fins permet que un òptic/sigui matemàtic!"

En canvi, el balanç no diu que s'hagi fet res en el món de l'ensenyament. La cultura no comença per l'escola? Aquí, no, on vas a parar! L'escola? Nosaltres fem Cultura, per favor! Capses tancades, no et fiquis on no et demanen, aquest és el meu negociat. O negociet. Les poques coses que hi ha hagut en algun centre escolar no han estat promogudes per l'Any Espriu sinó per la bona voluntat dels mestres. Cap coordinació, cap acció estratègica, sòlida, contínua, programada. Pensada. La consellera Rigau treia fum pels queixals quan se li demanava què feia l'Any Espriu a les escoles i instituts. No és estrany que no anés a la presentació d'aquest triomfalista balanç. Quina llàstima: tan bé que hauria anat afegir a la suma els 1.300.000 escolars catalans; més el universitaris, els Erasmus i els de les escoles de negocis, hauríem arribat ben bé a 4 milions: tres quartes parts del país, rècord Guinness!!

Per no parlar de com han gastat els 1,5 milions d'euros que segons el balanç s'han invertit. ¿Han servit per pagar les 779 activitats que diuen que s'han fet? Algunes, potser. Per la majoria, les que han sortit de la iniciativa i la feina d'autors, actors, actrius, músics, cantants, ballarins, escenògrafs, artistes, tècnics, els autèntics creadors, generadors i treballadors de la cultura, per aquests, ni cinc.

Aquest és el nostre balanç: vam presentar l'obra Els ninots estrambòtics del doctor Ripseu, un espectacle que

es va estrenar a la Casa de Cultura de Girona. Dos actors i un músic. Il·luminació, vestuari, programa de mà, cartells. Costava 1.500 euros, gasolina i menjars inclosos, tout compris. I si els promotors no hi arribaven, anàvem a taquilla. Perdent-hi. Volen creure que l'Any Espriu no ens van ajudar en res? Ens van prometre que subvencionarien els promotors pagant una part del caixet. Mentida. Fals. Un engany. Nosaltres vam aconseguir 2.000 euros de dues institucions gironines per ajudar a la producció i pagar els cartells. Però de l'Any Espriu ni cinc. Això sí, ens van fer posar el logotip de l'Any als cartells i programes, a canvi de res. Bé, sí: de penjar-nos al web, una de les eines més inútils que s'ha vist a la xarxa. D'això se'n diu aprofitar-se de la feina dels altres. I ja sabem qui se n'ha aprofitat més: els qui han cobrat sous milionaris, defensats pel conseller, màxim responsable d'aquesta farsa grotesca. Nosaltres ens hi vam acostar perquè creïem que ajudaria a fer voltar l'espectacle. Perquè en Espriu hi ha una part que ens agrada molt, que és la prosa, i una complexitat que impedeix reduir-lo a un simple símbol patriòtic. Perquè pensàvem que l'Any Espriu seria una cosa amb cara i ulls. O sigui, perquè érem uns imbècils.

Ja ho deia el poeta-profeta: "Els alemanys varen organitzar fa poc un concurs colossal. El tema era: Bases africanes de cretinisme en els homes i en els pobles. Nosaltres n'hem resultat guanyadors. ¡Campions!, diu amb satisfacció evident Ecolampadi Miravittles". Així descarregava Espriu el seu sarcasme en una narració breu de molta actualitat. "Oh, és que sou els millors!" li respon l'entusiàstic Crisant Baptista Mestre, un altre geni, inventor de la frase "sou els millors" i de la fórmula infal·libre per aconseguir-ho: "Penseu amb puresa". Així es va fer milionari, venent fum i atiant la vanitat dels rucs. "Sí, som els millors" proclama Crisant quan Ecolampadi li diu que hem guanyat el concurs de cretinisme. I és que ho som. Els millors. El títol del relat, escrit per Espriu el 1934, és El país moribund.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/cultura/2014/03/24/balanc-lany-espriu-grotesca-farsa/662070.html?utm_source=rss